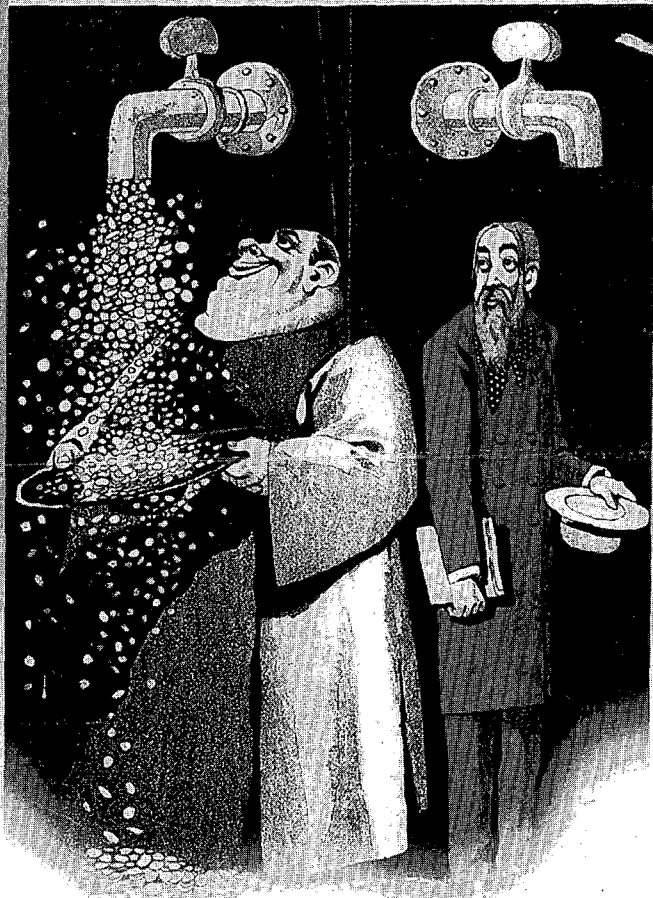

Gita Deneckere

GEUZENGEWELD

D'APRÈS LA LOI SCHOLLAERT
L'INSTITUTEUR OFFICIEL — *Mon robinet est nikelé!*

*Antiklerikaal straatrumoer in
de politieke geschiedenis van
België, 1831-1914*

VUBPRESS

BOEKBESPREKING

Noël Godin, *Anthologie de la subversion carabinée*

Rik Hemmerijckx, *département Archief*
AMSAB

U neemt een voorgebakken taartvorm en bewerkt deze met een genereuze laag slagroom. Met dit onschuldige wapen worden de ongenaakbaren van deze wereld bij tijd en wijle fysiek geconfronteerd. Zijn we in een slapstick terechtgekomen of is dit de nieuwste van Monty Python? Bernard-Henri Lévy, Maurice Béjart, Jean-Luc Goddard, en sinds kort ook Bill Gates, weten alles van de kwajongensstreken van Noël Godin, alias Georges Le Gloupier.

Deze Luikenaar die zichzelf omschrijft als een rocamboleske post-anarchist, neosituationist en parasurrealist, is evenwel veel meer dan een ordinaire taartensmijter. Godin is onder meer de auteur van een lijvig boekwerk met de sprekende titel: *Anthologie de la subversion carabinée*. In dit standaardwerk van de subversie werd een staalkaart bijeengebracht van de meest onmogelijke of onverwachte daden en geschriften die weliswaar de loop van de geschiedenis niet veranderd hebben, maar die er toch wel enige smaak aan gegeven hebben. Hij is ze gaan zoeken, in de meest diverse richtingen. Soms afgaand op faits divers in de dagbladers, soms puttend uit het minder gekende werk van schrijvers, publicisten, of kunstenaars (van Hendrik Ibsen, Oscar Wilde en Jonathan Swift, over Ravachol, Raoul Vaneigem en Marcel Mariën, tot de onbekende Anacharsis Cloots), soms refererend aan merkwaardige tegenbewegingen zoals deze van de middeleeuw-

se iconoclasten tot de terroristen van Baader. Het geheel gepresenteerd in een onnavolgbare, schalkse stijl. Stichtende literatuur, bijeengebracht door een merkwaardig erudiet.

N. GODIN, *Anthologie de la subversion carabinée*,
Paris: L'Age d'Homme, 1996, 816 p., 1700 fr.

INGEZONDEN MEDEDELING

Gita Deneckere, *Geuzengeweld. Antiklerikaal straatrumoer in de politieke geschiedenis van België 1831-1914*

Welke rol speelde 'de straat' in de geschiedenis van de levensbeschouwelijke machtsstrijd tijdens de 19e eeuw? Dat het anti-klerikale straatrumoer een rol speelde en de politieke besluitvorming tijdens verschillende crisismomenten beïnvloedde, is een vergeten achterkant van onze politieke geschiedenis.

Gita Deneckere bestudeerde de problematiek op basis van een rijke verzameling bronnenmateriaal, dat nieuw licht werpt op een reeks belangrijke episodes, zoals de strijd rond de kloosterwet in 1857, de affaire De Decker in 1871 en de herhaalde conflicten rond de kieswetgeving en de schoolkwestie tijdens de bestuurde periode. Ze ploos de archieven van politie, parket, politici, ministers en koningen uit om achter de schermen van de parlementaire democratie naar de impact van straatbewegingen te peilen. Bij herhaling moest de koning als een soort scheidsrechter in de woelige partij-

strijd interveniëren. De gedetailleerde analyse van die interventies maakt ons duidelijk waarom. Terzelfdertijd zien we hoe het politieke gewicht van de massa tijdens de 19e eeuw toenam, ook al had die massa nog geen stemrecht.

Het prettig en helder geschreven boek kan, gegeven de actualiteit van de problematiek, ook de aandacht van een breder publiek wekken. Gita Deneckere is post-doctoraal onderzoeker FWO - Vakgroep Nieuwste Geschiedenis RUG. Auteur van *Sire; het volk mort. Sociaal protest in België, 1831-1918*, Hadewych, 1997.

G. DENECKERE, Geuzengeweld, Antiklerikaal straatrumoer in de politieke geschiedenis van België, 1831-1914, Brussel: VUBPRESS, 1998, 225p., 695 fr.

Twintig jaar Schoppenvrouw: dubbeldik jubileumnummer

Op 1 maart 1978 verscheen het eerste nummer van *Schoppenvrouw*. Twintig jaar later bestaat dit onafhankelijke feministische tijdschrift nog steeds (het enige !). Het twintigjarig jubileum werd gevierd met een dubbeldik nummer.

Wie zijn gading niet vindt in de vele damesbladen moet beslist *Schoppenvrouw* eens lezen. Als de vrouwenbeweging een vak was, dan was *Schoppenvrouw* hét vakblad. Voor iedereen die actief is in de vrouwenbeweging of betrokken is bij 'emancipatiezaken' is *Schoppenvrouw* lezen een must.

Jaarabonnement (vier nummers) : 400 fr. Opbellen of faxen naar het secretariaat van *Schoppenvrouw*, Generaal Drubbelstraat 43, 2600 Berchem, tel/fax: (03) 218.81.57. Abonnementsgeld op rek.nr. 001-0673741-55, met vermelding abo *Schoppenvrouw*.

Arbeid met vuur en verve. Herman Heijenbrock 1871-1948

Vijftig jaar geleden, op 18 maart 1948, overlijdt de industrieschilder Herman Heijenbrock. Als geen ander weet hij tussen 1900 en 1940 letterlijk 'in het zweet des aanschijns' de omstandigheden in de industrie vast te leggen. Hij reist door heel Europa en schildert ter plekke in de vuile, beroete maar ook gloedvolle atmosfeer van hoogovens, staalfabrieken en mijnen. Hij ontwikkelt zijn eigen stijl: veel rook, stoom en damp, roodgloeiende schijnsels en vonken in het donker, sintelhopen en slakkenafval, aan- en afrijdende treinen en lorries, zwaaiende hijskranen. Daarin de arbeider: klein en nietig in het grote geheel, maar wel met een taak binnen dit machtige industriële complex. Heijenbrock gelooft heilig in de vooruitgang die de industrie de mens zal brengen.

Zijn werk omvat meer dan 1500 pastels, olieverven, tekeningen en gouaches. Een oeuvre dat het begin laat zien van de industriële ontwikkelingen in West-Europa.

Het Nationaal Vakbondsmuseum heeft een unieke overzichtstentoonstelling ingericht mét werk van de industrieschilder Herman Heijenbrock over arbeid aan het begin van deze eeuw. Een apart onderdeel is gewijd aan vrouwen aan het werk in diverse beroepen, gezien door de ogen van Herman Heijenbrock.

De tentoonstelling loopt nog tot en met 30 augustus 1998 in het Vakbondsmuseum te Amsterdam.

Voor meer inlichtingen :

tel. 0032/20.62.411.66, fax. 0032/20.62.373.31

Publicatie : *Arbeid met vuur en verve. Leven en werk van Herman Heijenbrock (1871-1948)*. Met een inleiding van S. Honig Jr.